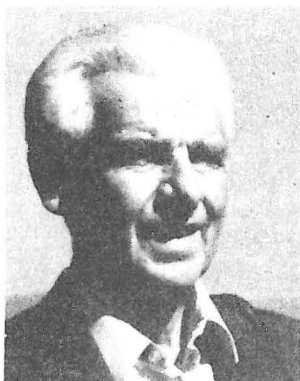


Föreningen Islandssamlarna  
c/o Per Olov Abrahamson  
Hornsbruksgatan 15  
117 34 Stockholm.

1.



Rapport Mars 1992  
/ Nr 85/



IN MEMORIAN

BERNHARD BESKOW

Efter en lång tids sjukdom, har vår förre ordförande och tillika hedersordförande Bernhard Beskow lämnat oss. Djupt saknad av oss alla som vant oss vid hans glada och trevliga sätt på våra möten. Bernhard var en av de sex herrar som startade föreningen den 16 januari 1962 och han har under de gånga åren varit en av dem som lagt ner mest tid och kraft för dess fortlevnad. Han var föreningens ordförande under åren 1972 - 1988 och valdes då till hedersordförande. Bernhard var som ni alla vet en mycket duktig filatelist. Det han inte visste om Isländsk filateli är inte värt att veta. Hans kunskaper täckte alla områden, stämpelar, nyanser och varianter, inget var honom främmande. Han var också redaktör för Facit - katalogens Islandsavdelning under 25 år. Men han samlade inte bara frimärken. Sameslöjd var hans andra stora intresse, och som jag tror nästan överglänste filatelin. Att höra Bernhard berätta om de vackra samearbetena och hur han lyckats komma över dem var otroligt intressant. Föreningen har med Bernhards bortgång förlorat en av sina främsta medlemmar och jag vill med dessa rader tacka honom för allt arbete han lagt ner för föreningens fromma och vars arv vi nu har att axla. Tack Bernhard för vad du var och må du vila i frid.

PER OLOV ABRAHAMSON.

STIG ÖSTERBERG.

Hej all Islandssamlare.

Ja det var inga glada nyheter att börja det här årets Rapporter med, och som i viss mån något förändrar innehållet i denna Rapport, som jag trots allt hoppas att ni skall finna vara intressant.

Det nya året, det trettionde i vår förenings historia, har nu rullat i väg med några månader och inget av något högre filatelistiskt värde har väl ännu passerat. De stora auktionerna brukar ju avhållas i april - maj, så de tjusiga katalogerna med alla sina läckerbitar, lyser ännu med sin frånvaro.

Stämpel-  
handboken:

Arbete på den filatelistiska fronten har jag ändå haft gott om. Dels med att färdigställa den här Rapporten, dels arbete med den första delen av den i så många år utlovade stämpelhandboken. Jag skriver första delen, för att göra en enda katalog av det enorma material, som herrar Runeborg och Hanner lämnat efter sig till oss, låter sig inte göras. Stämpelhandbokskommittén, som förutom undertecknad består av, Stig Österberg, Lars Ingemann, Leif Nilsson och Christer Engström har därför beslutat att dela upp handboken i flera volymer, och vi börjar med nummerstämplarna. Det jobbas alltså för fullt på denna bok, för att om möjligt ha den klar till utställningen i Postmuseum i november. Vi behöver en del hjälp av medlemmarna, men mer om detta i ett annat avsnitt i Rapporten.

Utställ-  
ningen:

Utställningen ja. Det lutar åt att vi endast har tillgång till Postmuseum en enda helg, istället för två, som ursprungligen var tänkt. ( 6 - 8 nov. ) Men andra aktiviteter pockar på utrymme i Postmuseum, och vi får vara tacksamma för de dagar vi får disponera. Alla ni som vill vara med och ställa ut. Börja nu att förbereda er!!! Vi kommer som jag skrev i förra Rapporten att prioritera alla som inte ställt ut tidigare och ni behöver inte använda några särskilda blad vid monteringen. Visirblad går bra. Samlingarna skall inte vara så hårt specialiserade på t. ex. nyanser och tryck, ( det här är en propagandautställning ) utan istället gärna ha ett tema om Island. Här finns massor att välja på, vattenfall, vulkaner, fiske, vikingar, för att bara ta några exempel. Så sätt igång att jobba med edra samlingar och meddela mig vad ni tänker ställa ut!!!

Auktion:

Vi tänker också att under utställningsdagarna ha en auktion. Då Stockholmsavdelningen kommer att ha fullt upp dessa dagar, har Göteborgarna lovat att ta hand om den. Ni som har material som ni vill sälja, sänd edra objekt till Johnny Pernersfors, Bangatan 31, 414 64 Göteborg. Det som vi erfarenhetsmässigt vet säljer bäst just nu är stämplat material. Allt i fråga om antikva, kron, nummer och utländska stämplat, brev, äldre häften m.m. Det ostämplade materialet har gått sämre de senare åren, men sätter man " vettiga " priser så går det säkert också att sälja. Jag räknar med en rejäl uppslutning bakom den här auktionen, som inte enbart kommer att rikta sig till medlemmarna, utan meningen är också att andra filatelisterna skall kunna delta. Vi har här en jättechans att visa vad vår förening kan, samtidigt som det är en utmärkt PR och möjlighet att värva nya och framför allt yngre medlemmar till föreningen.

Lotteri:

Vi tänker också anordna ett lotteri med vinst på var-  
annan lott, något som visat sig slå bra i liknande sammanhang.  
Priserna skall då bestå av isländska frimärken. Det är här  
ni alla kommer in i bilden. Jag vet av egen erfarenhet att  
de flesta av er har massvis med dubbletter i edra byrålådor,  
cigarraskar eller var ni nu har stoppat undan dem, och jag  
vädjar nu till er alla att rensa ut det ni tycker er kunna  
undvara och skänka det till klubben, så att vi kan använda  
det till priser i nämnda lotteri. Vi har redan fått ihop  
en hel del, från de medlemmar som regelbundet besöker mötena  
i Stockholm. Men det räcker inte. Så därför än en gång. Skänk  
av ert överflöd, allt för föreningens bästa!!!. Min adress  
har ni överst till vänster på första sidan i denna Rapport.

Skr.

U ett nytt  
Balbo - brev:

Det 112:e

Så har då ännu ett Balbo - brev kommit fram ur gömmorna.  
Den här gången är det Friedrich Schaffer från Nacka som fått  
förtroendet att sälja material från en utländsk storsamlares  
sterbhus. I detta material ingick även Balbo - brev nr 139.

När jag ringde Friedrich för be honom om en kopia av  
brevet, talade jag om för honom, att islandssamlarna har ett  
bildkartotek över kända Balbo - brev, men att det här brevet  
hade vi aldrig ens hört talas om. Inte så konstigt, svarade  
då Friedrich, det här materialet har legat orört i över 50 år.  
Han lovade också på stående fot att sända mig färgfotokopior,  
både på fram och baksidan av brevet, vilka jag också erhållit.

Det här brevet, som är adresserat till Norbert Frischer  
i Wien, är förutom de tre kronvalörerna, frankerat med 2 st  
15 aur Christian X, F 133. Denne herrn Frischer som var fri-  
märkshandlare i Wien, är adressat på en lång rad brev i vårt  
kartotek. Med början med brev nr 81 och nu till o med nr 139,  
är det över 50 brev som slutat sin resa i hans affär.



Svar på skum  
stämpel:

När man vill ha besked på något om isländsk filateli, så skall man fråga i Rapporten !!. Problemet med Björn Hagbergs märkliga Reykjavik - stämpel, löses här nedan elegant av vår flitige medlem Leif Fuglsig, med både en förklarande text och en förtydligande baksida av ett vykort från 1914.



Jeg har just modtaget Rapporten, og jeg iler med at sende dig en fotokopi, som giver svar på Björn Hagbergs stempelspørgsmål.

Som det vil ses er endog datoen den samme på dette kort som på Björns mærke. Det drejer sig altså om et ganske privat stempel brugt på Norddeutscher Lloyds krydstogtsskibe. Jeg tvivler på, at stemplet har været beregnet på egentlig frimærkeannulering - selv i tilfælde "posted at sea" - men at det blot har været tænkt som en markering af, hvor skibet nu befandt sig på sin fart. I så tilfælde kan lignende stempler med andre stednavne vel tænkes at forekomme. Men en ivrig passager kan jo nemt have fået sine indkøbte frimærker afstemplet hos stewarden. Det ene Reykjavik stempel kunne vel være ligeså godt som det andet (har den ukyndige vel troet). Kortet her er jo som ses postbefordret på ganske normal vis - og det tog altså en god måneds tid om at komme til Brasilien.

Bedste hilsener

Följande svar har vi fått från Ólafur Eliásson i Reykjavík

Under åren 1900 - 1914 gjorde tyska passagerarfartyg gärna rundturer i norra Atlanten på rutten Tyskland - Island - Svalbard - Nord-Norge - Tyskland.

Detta var denna tids exotiska turistresor och ombord fanns alla tänkbara bekvämligheter, Bl. a. ett postkontor. Jag är säker på att många av våra medlemmar har sett stämplat från dessa seglatser på norska Svalbardkort. Om jag inte tar fel så härstammar den i Rapport 84 sid 8. avbildade stämpeln från ett av Norddeutscher Lloyds i Bremen fartyg. Detta är en av rederiets ( fartygets ) stämplat och de skulle inte användas till annullering av frimärken, men de användes till annullering av de norska och tyska Spetsbergsmärkena och etiketterna. I Island fanns inte dessa etiketter så man har kanske använt stämpeln på frimärken i brist på annat.

forts.

## Bernhard Beskow in memoriam

Allas vår vän och läromästare har gått ur tiden. Den 27 februari tog flera av hans islandsvänner avsked av honom vid jorfästningen i Vada kyrka i ett underbart vårvinterväder. Allt var som det skulle.

Bernhard måste ha haft förmånen att leva ett mycket rikt och meningsfyllt liv, av vad jag kan förstå hade han förmågan att begränsa sina hobbyn till tre exklusiva områden, filateli samt vistelse i fjällen och i Stockholms skärgård.

Jag träffade Bernhard ganska sent, i början av 1950-talet då jag började intressera mig för att samla de isländska frimärkena.

Bernhard var ju till yrket frimärkshandlare och som sådan närmade jag mig med försiktighet. Det visade sig dock snart att han skulle bli en av mina bästa vänner inom hobbyn, alltid korrekt och hederlig som i alla lägen ställde sin stora sakkunskap till förfogande.

När det skulle väljas ny ordförande i vår förening i början på 1970 - talet diskuterades lämpligheten av att välja en handlare till denna post. Det behövdes verkligen inte. Under alla de år Bernhard hållit i klubban, har han varit den bäste ordförande man kan tänka sig. Tänk på alla de årsfester han ordnade på sitt kära Lillpälsten med Berit, sin livskamrat under många år, som en utomordentlig värdinna.

Hans övriga hobbyn, fjällen och skärgården tycks han ha kunnat tillvarata på samma positiva sätt. Han har berättat mycket för mig om sina äventyr i Tärnaby och Laisaliden, ävenså om Fredlarna i Stockholms skärgård. Ett synligt resultat är bland annat hans unikt vackra samling av samiskt konsthandverk.

Med dessa rader vill vi, alla hans vänner inom föreningen, tacka Bernhard för all glädje, vänskap och kunskaper inom den isländska filatelin han gett oss och därmed lysa frid över hans minne.

FOLKE LÖFSTRÖM.

Lotteriet:

En sak som inte är så rolig att skriva om, men som jag ändå vill ta upp, gäller min vädjan i förra Rapporten där jag bad er städa lite bland era dubbletter och sända mig av överflödet, att användas till vinster i det lotteri som vi skall ha på Postmuseum i höst.

Tyvärr har denna vädjan förklingat ohörd. Sånär som på en enda medlem, Evert Ejestedt i Västa Frölunda, har ingen enda hittills, ansett sig kunna avvara någon enda av sina dubbleter. Dåligt, överhövan dåligt. Nog har vi väl alla en massa material som bara ligger, och som aldrig går att sälja eller att byta bort. Det är inte min mening att ni skall ta av era skilling eller prir - märken, men nog har ni väl något annat till detta lotteri. Ta av era dubletter, så plockar vi ihop dem till lämpliga vinster. Jag tackar därför på förhand för den ström av kuvert, fyllda med märken som kommer att fylla min brevlåda.

Intressant  
Fylgibrjef:

Straxt före Jul fick jag ett brev från vår danske vän och medlem Ib Schok. Han har hittat en liten pärla i det isländska Fylgibrjef till ett paket avsändt till Danmark, som visas här nedan. Och inte nog med det, tulldeklarationen fanns med. Den säger oss något om byråkratins märkliga vändningar. Ty trots att Island år 1937 i praktiken fortfarande lydde under Danmark så behövdes det en särskild tulldeklaration för att sända ett paket med begagnade frimärken mellan de båda länderna. I det här fallet dock endast till båtnad för filatelin.

Nåväl, Ib ställer som vanligt en fråga till Rapports läsare. Hur många brev med korrekt porto är kända av provisoriet 2 Kr på 25 aur. Jón Sigurdsson?? Det är säkert inte så många och speciellt inte med så magnifika stämplor som på detta Fylgibrjef. Du som har något liknande, kan väl sända mig en kopia så tar jag med det i nästa Rapport.

KÆRE VENNER !

Så er det tid igen at ønske jer og jeres familier en god jul og et godt nytår.

Tak for 1991, hvor særligt NORDIA 91 i Reykjavik var den gode anledning til fornøjeligt samvær og "islandsphilateli" på åstedet.

Som sædvanligt et spørgsmål:

Hvor mange breve er kendt ægte og korrekt brugt med provisoriet 2 Kronor på 25 aur Jon Sigurdsson ? (Facit nr. 121.)

Her er et !

<p><b>Afklippingur</b> [sem viðtakandi má klippa frá] <b>Coupon</b> [Peut être détaché par le destinataire]</p>	<p>Skrásc 519 Hvammstangi (strement) Sendiland. ISLAND (Pays d'origine)</p>	<p>cr. 10 greitt abre de la</p>
<p>Stimpill sendipósthússins Timbre du bureau Hvammstangi 27. 11. 37</p>	<p>Tilgreint gæði (Valeur déclarée) <b>Fylgibrjef</b> (Bulletin d'expédition)</p>	
<p>Nafn og heimili sendanda [Nom et domicile de l'expéditeur] <b>K. Diomedsson</b> <b>Hvammstanga</b> <b>Island.</b></p>	<p>Hjertlegur bögg Tala tollskráa (Ci-joint colis). (Nombre de déclarations)</p> <p>Upphæð póströfu (Montant du remboursement)</p>	
<p>Stimpill tollgæslu [Timbre de la douane]</p>	<p>Til Herr. Frimærkehandler (A) <b>N. S. Nedergaard</b></p>	
<p>Vigt (Poids) kg. g. 0,850</p>	<p>Ákvörðunarstaður (Lieu de destination) <b>Skive. Danmark.</b></p> <p>Gata nr. (Rue et numéro)</p>	<p>Leið: (Acheminement) <b>940</b></p>

(5000 - 8 - '23)

1 Pakke under 1 kg. Direkte post till DK. = kr. 2,05 iflg. Ebbe E.

Flera varianter  
ur frimärks-  
jubiléumsserien:

I Rapport nr 82 hade jag med en artikel om varianter på frimärken ur frimärksjubiléumsserien från 1973, med en uppmaning till medlemmarna att sända in bilder på fler varianter. Få medlemmar har dock hörsammat min bön om hjälp i denna sak. Trots detta har jag ändå hittat en del nya varianter, vilka redovisas nedan. Men det finns säkert flera så välkomna med bilder



Mannen och hunden starkt förskjutna åt höger.  
Kephila 1984                      Utrop: 400:-              Betalt: 450:-  
Jensen & Farschau 1991 "              400:-              "              osålt.



Mannen och hunden förskjutna in i frimärksbilden.  
Postiljonen 1987                      Utrop: Bud.              Betalt: 700:-  
Jensen o Farschau 1991 "              750:-              "              osålt.



Märket saknar mittbilden.  
Postiljonen 1989                      utrop: 3500:-              Betalt: 3900:-



Frimärkets höjd 29 mm istället för 30 mm.  
Jensen & Farschau 1991 Utrop: 200:-              Betalt: osålt.



Märket saknar frimärksbilden.  
Jensen & Farscau 1991 Utrop: 300:-              Betalt: 625:-

Om någon i vår stora medlemsskara känner till upplagesiffrorna på dessa och tidigare visade varianter ur den här serien, är jag mycket tacksam att få reda på dem.

Sekr.

Isländsk kilovara: Så har vi återigen fått tillfälle att visa Stellan Asklunds årliga sammanställning av isländsk kilovara inköpt år 1991. Årets kilovara synes innehålla märken över en längre tidsperiod än förra årets, med märken så långt tillbaka i tiden som 1971 fram till och med 1985. Den innehåller också nästan dubbelt så många olika märken, 102 st mot 56 st förra året. Däremot är katalogvärdet anmärkningsvärt mindre, 8210:- mot 21285:-. Men detta med kilovaror är ju som med fina viner, vissa årgångar är bättre än andra. Jag skall inte orda mer om detta. Stellan's brev och sammanställning talar för sig själva. Tack än en gång Stellan för att vi får använda dina uppgifter i Rapporten.

Föreningen Islandssamlarna

1991-10-03

Sammanställning av 250 gram isländsk kilovara inköpt 1991

Nu var det återigen tid att redovisa innehållet i kvartskilopaket av den isländska kilovaran, denna gång av 1991 års modell.

Under det senaste året har den isländska kronan återhämtat sig något, kronan har gått upp från cirka 10 svenska ören till cirka 10,4 öre.

Av bifogade sammanställning framgår bl a följande:  
(inom parentes 1990 års motsvarande siffror)

- \* Antalet märken var 1.367 +260 trasiga. (1.283 + 34)
- \* Antalet olika märken/valörer var 102. (56)
- \* Äldsta märke var Facit 496 Fiskindustr. (560)
- \* Yngsta märke var Facit 678 Målning. (661)
- \* Högsta katalogvärdet hade även i år Facit 609 Målning med 50,- Facitkronor i 2 ex. (63/1 ex)
- \* Största antalet märken av en typ var denna gång Facit 614 Snäckor kammussla 111 ex. (654 Republikens dag 272 ex)
- \* Totala katalogvärdet enligt Facit 1990 var Kr 8.210,- dvs 6,- i snitt per styck. (21.285 dvs 16,59 i snitt/st)

Hela 17% = 238 st märken är sk M-märken dvs massvara enl Facit -90 Räknar man bort dessa stiger snittpriset till 7,27 per styck.

Anmärkningsvärt är det stora antalet trasiga märken (260 st) beroende på att adresskortet skurits maskinellt och ibland återstår c:a 10 mm av märkena.

Med samlar-hälsningar

  
Stellan Asklund

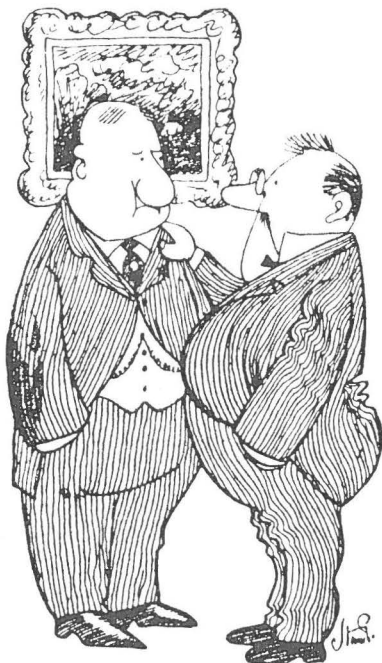


Sammanställning av 250 gram isländsk kilovara 1991

<u>Facit</u> <u>nr</u>	<u>Motiv</u>	<u>Valör</u>	<u>Antal</u>	<u>Trasiga</u>	<u>a-pris</u>	<u>Totalt</u>
496	Fiskindustri	20	1	-	4,-	4,-
497	Herdubreid	250	32	-	M	-
510	Frimärksjubileet	10	1	-	3,-	3,-
520	Islandia 73	20	1	-	3,-	3,-
521	WMO	50	6	-	5,-	30,-
522	1100-års jubileet	10	1	-	M	-
526	" "	20	1	-	M	-
527	" "	25	1	-	M	-
529	" "	40	1	-	7,-	7,-
530	" "	60	2	1	10,-	20,-
531	" "	70	8	-	9,-	72,-
534	Europa XV	20	1	-	5,-	5,-
536	UPU 100 år	20	1	-	3,-	3,-
537	Hemön	20	1	-	4,-	4,-
538	"	25	1	-	M	-
545	Kända Islänningar	50	2	-	M	-
547	Int kvinnoåret	100	5	-	7,-	35,-
550	Målning	150	15	1	9,-	135,-
552	Europa XVII	45	2	-	6,-	12,-
555	Frimärksjubileet	30	4	-	M	-
556	LO 60 år	100	11	-	5,-	55,-
557	Norden IV	35	2	-	5,-	10,-
566	Kända Islänningar II	60	1	-	4,-	4,-
568	Europa XIX	120	2	-	5,-	10,-
569	Inrikesflyget 50 år	60	4	-	M	-
570	" "	100	9	-	M	-
572	Målning	1000	9	1	30,-	270,-
573	Livräddningssällskapet	60	2	-	M	-
574	Fyrar 100 år	90	1	-	3,-	3,-
575	Kända Islänningar III	150	1	-	3,-	3,-
577	Europa XV	190	2	-	6,-	12,-
578	Kända islänningar IV	80	4	-	M	-
579	" "	170	13	-	3,-	39,-
581	Islands Regering 75 år	500	20	2	12,-	240,-
582	Kända Islänningar V	150	5	-	4,-	20,-
583	Snorri Sturlasson	200	13	-	5,-	65,-
584	Kända Islänningar VI	100	13	-	M	-
586	" "	130	1	-	3,-	3,-
587	Djur Islands-hund	10	4	-	M	-
588	" Polarräv	90	4	-	M	-

589	Europa XXI	140	2	-		4,-	8,-
590	" "	250	17	-		6,-	102,-
591	Trädets år	120	9	-		M	-
592	OS 1980	300	15	2		5,-	75,-
593	Norden V	150	2	-		4,-	8,-
594	Norden V	180	1	-		5,-	5,-
598	Rikssjukhuset 50 år	200	8	1		3,-	24,-
602	Europa XXII	180	1	-		6,-	6,-
603	" "	220	1	-		5,-	5,-
604	Fåglar Gärdsmyg	50	31	1		M	-
605	" Ljungpipare	100	25	4		M	-
606	" Korp	200	14	3		M	-
607	Int handikappsåret	200	11	-		1,-	11,-
608	Teleförbindelser	500	20	-		8,-	160,-
609	Målning	5000	2	-		50,-	100,-
610	Kristendomen 1000 år	200	2	-		M	-
612	Julmärken	250	31	-		6,-	186,-
613	Snäckor Valthorns-	20	6	-		M	-
614	" Kammussla	600	111	2		4,-	444,-
615	Europa XXIII	350	3	-		7,-	21,-
616	" "	450	11	-		7,-	77,-
617	Husdjur Får	300	2	2		4,-	8,-
618	" Ko	400	50	24		M	-
619	" Katt	500	18	1		M	-
620	Koop fören 100 år	1000	26	4		4,-	104,-
621	Hästsport	700	64	-		3,-	192,-
622	Lantbruksskola 100 år	1500	11	-		8,-	88,-
623	De äldres år	800	2	-		6,-	12,-
624	Kända islänningar VIII	900	8	-		4,-	32,-
630	" " Fjällnejlika	800	32	33		6,-	192,-
631	" " Kråklöver	1000	38	31		4,-	104,-
632	" " Förgätmigej	2000	7	-		15,-	105,-
635	Mänskliga storverk	500	2	-		6,-	12,-
637	Fiskindustrin	1100	15	-		4,-	60,-
638	" "	1300	4	-		7,-	28,-
639	Vulkanen Skafta	1500	3	1		5,-	15,-
641	Idrott & Friluftsliv	1400	12	6		6,-	72,-
642	Världskommunikation	3000	19	-		18,-	342,-
648	Kristjan Eldjarn	700	1	-		M	-
649	Blommor VI Pimpinella	600	63	38		4,-	252,-

650	"	"	Gåsört	2500	59	4	8,-	472,-
654	Republikens	40	årsdag	5000	6	-	35,-	210,-
655	IOGT	100	år	1000	1	2	5,-	5,-
656	Blommor	VII	Krypljung	650	30	6	3,-	90,-
658	Arb givareförb	50	år	3000	42	9	15,-	630,-
659	Konstmuseet	100	år	1200	2	-	5,-	10,-
660	"			4000	70	-	16,-	1.120,-
661	Julmärken	IV		600	8	1	2,-	16,-
662	"	"		650	17	2	3,-	51,-
663	Gudbrandsbibeln			650	28	13	3,-	84,-
664	"	"		750	1	-	3,-	3,-
665	Blommor	VIII		800	13	1	3,-	39,-
667	"	"		1600	15	5	7,-	105,-
668	"	"		1700	10	-	6,-	60,-
669	Europa	XXVI		650	63	29	3,-	189,-
670	Europa	XXVI		750	10	-	3,-	30,-
671	Isl Trädgårdsförening			2000	14	-	8,-	112,-
672	Världsungdomsåret			2500	13	1	10,-	130,-
673	Havsdjur			700	3	-	3,-	9,-
676	Kända Islänningar	IX		1300	24	10	5,-	120,-
677	"	"		3000	10	12	10,-	100,-
678	Målning			10000	20	7	45,-	900,-
102	Olika motiv/valörer				1.367	260		8.210,-



— Jeg tror, De vil fortryde at samle paa Flygler — Frimærker er baade morsomme og tager ingen Plads op!

För att fylla ut denna sida, vill jag med denna danska språklektion, peka på en av de många fördelarna med vår fantastiska hobby.

Sekr.

Svar på  
Välgörenhet  
1933

Per Hanners och Ronald Collins funderingar kring Välgörenhetsserien 1933, har satt skrivklåda i några av våra isländska vänners fingrar, vilket jag tycker är extra roligt då de befinner sig på plats och naturligtvis har tillgång till de rätta uppgifterna.

Här nedan finner ni två artiklar av Ólafur Elíasson och Finnur Kolbeinsson som förklarar frånvaron av stämplat under den tidiga kurseringstiden och varför det dyker upp stämplat material 1947.

Bägge herrarna är också överens om att välgörenhetsmärken inte är något för islänningar. Kanske för de är av ett hårdfört släkte som är vana att klara sig själva.

Ólafur  
Elíasson

Jag vill gärna tillföra några fakta till Per Hanners funderingar kring denna serie.

Vi kan börja med att konstatera att tilläggspriset på dessa frimärken var procentuellt mycket högt, 100 % på de två lägsta valörerna, d.v.s. att om man ville använda ett 20 aur-märke på ett brev av första viktklassen så fick man betala 40 aur, och det var inte många som gjorde det i förkrigstidens låkonjunktur. Här kan man också tillägga det att frimärken med tilläggspris aldrig varit populära i Island. Hur många av klubbens medlemmar har följande märken på vanliga bruksbrev: Facit nr: 288 - 292, 334 - 336, 412 - 413, 425 - 426 och 450 - 451. ??? Det skulle förvåna mig om det är så många. !!!

Ett annat faktum är att dessa frimärken var frankeringsgiltiga ända till o med 31 - 12 - 1958, ( när de blev utsålda på Frimerksjasalan vet jag dessvärre inte ) och ett tredje faktum är att katalogpriserna på märkena, alltid har varit högre på de stämplade än på de ostämplade. Den naturliga följden av detta var naturligtvis, att under efterkrigsåren, när det fanns gott om pengar i Island, så köpte frimärkshandlare upp hela restlagret och fick frimärkena uppstämplade arkvis. Det finns fortfarande en hel del orderstämplade helark från åren omkring 1950. \*\*\*

Dessa märken är sällsynta på brev och äkta ( kanske inte det helt rätta ordet ) avstämplade exemplar ( T. ex. med Reykjaviks maskinstämpel ) är också ovanliga. De brev som man ser har det gemensamt ( som regel med få undantag ) att de är adresserade till, eller avsända av någon känd person inom filatelin, en handlare eller en samlare. Men vi bör ju ändå vara tacksamma för att dessa märken över huvud taget finns bevarade på brev.

\*\*\* Detta är bara lokalkunskap. Ronald Collins, tillsammans med andra amerikanska samlare har gått den svåra vägen med registrering av de i handeln förkommande stämpeldatumen. Deras resultat är i stort sett korrekt och förklaringen är ganska enkel när man känner till de lokala omständigheterna.

Finnur  
Kolbeinsson

Angående serien Välgörenhet 1933 i Rapport 84, sid. 8.

Det finns stora mängder av denna serie avstämplade 1947. Största delen tror jag kommer från herr Jakob S. Kvaran's lager. Han sålde sina fastigheter och sin skofabrik i Akureyri och startade frimärkshandel 1946 eller 1947. Alla sina pengar placerade han i isländska frimärken. Han köpte stora mängder av det isländska posrverket och fick en del av dessa uppstämplade innan han år 1947 flyttade till Köpenhamn, där han startade ett företag som handlade med frimärken en gross. Jag menar att det är av denna anledning som man kan finna denna serie stämplad just 1947.

Välgörenhetsmärken har aldrig varit populära till frankering här i Island.

Jakob S. Kvaran dog för några år sedan.

Här följer nu äntligen slutet på berättelsen om Islandsamlarna i Västerled. Den osannolika historien om hur 25 personer i en liten buss, på två veckor lyckades att hinna med och se lika mycket, som många andra inte klarar av på två år. Berättelsen om de i förväg utslitna postkassörskorn i de samhällen vi hemsökte, om de affärsidkare med i första hand vykort i sortimentet, som efter våra besök lungt kunde stänga för dagen i förvisning om att dagskassan var räddad, samt om en konsul, som säkert ännu drömmer mardrömmar när han hör ordet Islandsamlare.

### Fredag 5 juli:

Tidig purning på båten. Redan kl 5 knackar någon på dörren för att väcka oss så att vi skall hinna bli klara före kl 6, då båten skall vara i Thorshavn. Det skall bli roligt att få se Thorshavn. Men här är det så dimmigt att man inte ser ett dyft. Vi bryr oss inte om att äta på båten, utan far direkt till Vestmanna där vi äter en ordentlig frukost på ett litet hotel. På kajen i Vestmanna håller man på med att slakta lax från en odlingskasse som helt enkelt bogserats in till kajen. En grov slang sticks ner i kassen och sedan suggs helt enkelt laxarna upp till en ställning där folk med vassa knivar med ett snabbt snitt i gältrakten avlivar fisken. De laxar som ännu är för små går tillbaka till en annan kasse.

Efter att våra stämpel - freakar har chockat postfröken i Vestmanna med ett massivt frimärkshandlande (postkontoret har för vår skull öppnat en timme tidigare än normalt och detta blir med all sannolikhet årets jobbigaste dag för den stackars flickan som stämplar frenetiskt) far vi vidare till Kjivik. Slyngevejen ner mot samhället är hänförande och slutningen är översållad med en liten orkidé som vi emellertid inte hinna artbestämna. ( jag finner sedermera att det är någon lågväxande form av nyckelblomster då bladen är fläckiga ) Väl ner i Kjivik beskådar vi hamnen och resterna av en boplats från 800 - talet. Vi tömmer i gammal god stil lanthandelns förråd av vykort och far vidare mot det gamla biskopsätet Kirkjuböur där vi ser ruinerna efter Magnuskatedralen samt tittar in i Røykstovan, det äldsta timrade huset i Europa som ännu är i bruk.

Nu åker vi tillbaka till Thorshavn och gruppen splittras. En del åker med bussen för att titta på Frimerkjadeildin, vi andra går på shoppingrunda vilket dock inte ger något vidare resultat. Kl 2 får vi checka in på hotel Hafnia som ligger mycket centralt och sedan är det fria övningar för resten av dagen.

De flesta av oss samlas dock på kvällen för att äta middag på en liten restaurang i närheten. När matsedeln väl studerats och alla har bestämt sig, vill en del ha vin till maten och andra en god öl. Tyvärr, säger den söta flickan, här på Färöarna får vi bara servera lättöl. Tablå !!. Tänk er själva tournedå och lättöl !!

Jag kanske också skall nämna, att ny cirkusdirektör från och med idag är Björn Hagberg, som tagit över Rudolfs otacksamma uppgift. Björn har varit på Färöarna tidigare och han klarar jobbet galant. Det är heller inte så lätt att orientera fel på Färöarna med dess fina vägar som i Islands vildmarker.

Lördag 6 juli:

Dimma igen när vi sätter oss i bussen vid 8 - tiden på morgonen. Kursen ställs mot Strendur på Eysturoy där vi besöker ett ullspinneri med maskiner från 1950 - talet som våra skyddsombud säkert skulle drömma mardrömmar om , om de fick se dem. Här säljs också egna produkter och många i gruppen kommer ut ur fabriken iförda nyinköpta Färötröjor i klassiska mönster. Härifrån åker vi några kilometer norrut där fårklipping pågår. Här skall klippas ungefär 500 får idag och alla är febrilt verksamma, inklusive många småknattar som här får lära sig jobbet från grunden. De flesta skär, enligt gammal metod, ullen med kniv, men man ser också en och annan el-sax i arbete.

Dimman har nu som vanligt lättat och vi har ett underbart sommarväder. På vägen mot Fuglufjörður stannar vi vid en liten fiskodling, där man just tömmer en damm för utplantering. Johnny som är frammat, frågar om han kan få köpa lite fisk. Det får han nu inte, men istället får han en hel håv full med fisk gratis. Den skall vi senare röka.

Väl i Fuglafjörður är det full aktivitet. Det är dags för årets kapprodd mellan de närliggande samhällena. Solen skiner och vi sätter oss nere vid stranden och gottar oss alltmedan heat efter heat avgörs ute på fjorden. Man tävlar här med 6,8,10 och 12 roddare både pojkar och flickor, så det är många heat som skall avgöras.

Efter några timmars överksamhet är det dags att åka till Gjogv, den fantastiska naturhamnen som visas i nästan varje resebroschyr från Färöarna. Jag kan försäkra att den är ännu finare i verkligheten än på bilderna. Vad man inte ser i broschyrerna är den pitoreska byn och de väldiga fågelberg som ligger utanför hamnen.

På återvägen mot Thorshavn passerar vi Färöarnas högsta berg 882 m över havet och själva är vi via en grym slyngevej uppe på ca. 600 m. I Kollafjörður äter vi sedan en sen middag och när vi närmar oss Thorshavn har dimman som vanligt svept in staden i ett vitt töcken.



Söndag 7 juli:

Molnigt och dimmigt som vanligt. Får vi aldrig se Thorshavn i sol ?? Men vi vet ju av erfarenhet nu, att på andra sidan berget, finns solen. Färden denna sista dag på Färöarna går återigen till Vestmanna där solen som vanligt skiner och där de flesta av oss skall ut med en fiskebåt för att beskåda de fågelberg som finns här efter kusten. Färden blir oförglömlig ! Den lilla båten pilar fram och tillbaka mellan de höga bergsformationerna, in och ut i grottor och smala passager alltmedan tusentals sjöfåglar högljutt ger uttryck för sitt missnöje över vårt intrång. Det här är något som man aldrig får se, om man inte har någon som känner farvattnen utan och innan med sig, för det är ofta bara någon meter som skiljer båten från klipporna.

Fiskaren som äger båten berättar att varje klippformation har sitt speciella namn och här och var efter kanterna ser vi kättingar som används vid fågelfångst och äggplockning. Han talar även om hur det gick till förr i tiden då man fångade lunnefågel med håv och att ett jaktlag på en enda dag kunde fånga 5 - 6000 fåglar. Numera säger han, är det dåligt med fågel i bergen, beroende på utfiskning. Sillgrisslor finns det nästan inte alls några kvar. Han visar på ett berg som förr var helt bebott av grisslor, men där vi nu endast kan se ett tio - tal bon.

Båten girar nu in i viken vid Saksun. Nu börjar resans överraskning. Cirkusdirektör Hagberg har talat om att vi skall gå iland här och promenera upp till Saksuns kyrka, några kilometer innåt landet. Men vilken landningsplats. Det enda vi ser i rasbranten är några rostiga järnstänger samt några söndervittrade cementtrappsteg. Dyningen är hög men efter ett antal misslyckade landstigningsförsök lyckas vi ta oss iland och kan efter en för en del av oss besvärlig klättring, till fots ta oss upp till kyrkan via en uttorkad älvfåra. Här uppe väntar de som inte följt med på båtturen med nyrökt öring, pilsner, kaffe och mackor. Det smakar fantastiskt bra.

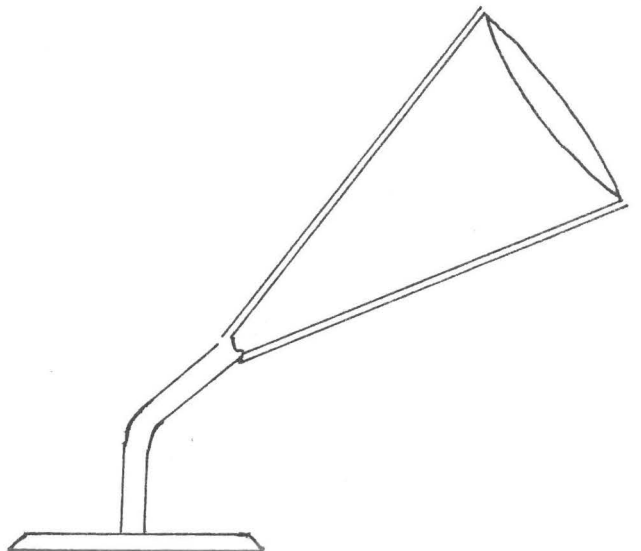
Tyvärr har Hans Råland tappat sin plånbok någonstans på vägen och måste gå tillbaka för att leta. Dock utan resultat. De som medverkat på denna strapats utlovas av dir. Hagberg ett diplom att hängas på väggen. Den som lever får se.

Efter några timmars solande i lä av kyrkogårdsmuren, är det dags för återfärd mot Thorshavn. På höjderna ovanför Kollafjordur ser vi ner på de många laxodlingar som med sina runda eller rektangulära uppfödningsskassar bildar olika geometriska mönster nere i fjorden. Dessa födkassar ser vi ofta i de färiska fjordarna och de har tydligen blivit ett viktigt komplement till fisket.

På kvällen är det cirkus igen. Vi är inbjudna till Finlands konsul på Färöarna, Thorolf Björklunds vackra hem, beläget på höjderna ovanför Thorshavn. Som vanligt är det dock dimma och vi får aldrig se Thorshavn i vackert väder. Liksom tidigare under resan har ett litet misstag insmugit sig i planeringen. Familjen Björklund har väntat sig att det skall komma 4 - 5 personer på besök. Plötsligt stannar det en buss utanför huset och 25 personer väller ut. Man kan förstå den förvirring som uppstår i det Björklundska hemmet när så många man invaderar deras villa, okunniga om vad de ställt till med. Allting ordnar sig dock på ett charmant sätt och jag vill än en gång tacka familjen Björklund för den mycket trevliga aftonen.

En sak fick vi dock aldrig veta.

Om seden att dricka snaps ur sådana här glas är finsk eller färisk ?



ändag 8 juli:

Idag skall vi åka från Färöarna. Dimmigt och disigt som vanligt, men det spelar nu inte så stor roll idag. Båten avgår kl 9 och vi tillbringar den mesta tiden av dagen i båtens caféteria, där resans strapatser och upplevelser nagelfars. Det klarnar upp frampå dagen och vi kan se Shetlandsöarnas kust i fjärran innan det mulnar på igen.

Någon har under dagen lurat ut, att vår "tveggi kongar - specialist" Stig Österberg fyller 60 år idag. Detta faktum sätter många skarpa hjärnor i arbete. Hur skall vi fira detta och vad skall vi hitta på till present, isolerade som vi är mitt ute på Atlanten ??? Det hela slutar med, att en uppstoppad Lunne- fågel inköps och förpackas i ett inte alltför vackert paket. Tanken är dock god och den stackars pipplin överräsks före middagen, under stor munterhet samt med leverop och sång.

Havet är nu ganska lugnt vilket gör att även vi, som normalt blir gröna i ansiktet av vågor i badkaret, kan sitta i restaurangen och njuta av läckerheterna.

Under middagen har dimman åter svept in oss i sitt duntäcke och när vi angör Lerwick ser vi inte mycket av staden. Bara några skuggfigurer på kajen som jobbar frenetiskt för att båten skall kunna avgå i rätt tid.

Kvällen avslutas sedan med discodans i baren alltmedan båten stävar vidare mot Bergen.

isdag 9 juli:

Bergen drabbar oss som ett våtvarmt omslag. Jag har visserligen hört att det alltid regnar i Bergen, men detta är inget regn utan 25° varmt och hög luftfuktighet, vilket gör att det snarare känns som inpackning. Vi beslutar därför att inte göra den rundtur genom staden som är planerad, utan ger oss av omgående vilket senare visar sig vara riktigt. Dagen blir lång ändå.

Färden går genom ett av Norges "styggeste" bergsområden, Hardangervidda. Vilken skillnad är inte på de här brant stupande fjällen mot Färöarnas vackra gröna berg. Vädret blir nu bättre och på vägen gör vi uppehåll på några olika platser. Bland andra vid Vöringsfossen, som vi så att säga ser uppiifrån. Från en ca. 200 meter hög klippa ser man ner på vattenfallet som säkert i sig självt är 100 m högt. Det ger ett fantastiskt perspektiv som vi inte är vana vid.

Sent på kvällen anländer vi så till Granheims pensionat i Hemsedal och blir serverade karbonade. Sista natten med gänget tillbringas sedan på pensionatets joddlarbalkong med den närliggande älvens brus i bakgrunden. Många av de på färjan inhandlade flaskorna förbrukas innan sommar-natten slutligen sluter oss till sin famn. Dock ser de flesta ganska fräscha ut när vi startar nästa morgon. Endast en ordf. från Göteborg ses iförd mörka solglasögon och en fisk - samlare från samma stad har problem med härrötterna.

onsdag 10 juli:

Resans sista dag med sen avfärd från pensionatet. Vi stockholmare skall bara åka med till Oslo och Fornebu, där vi skall ta flyget hem. Trots att det bara är 10 mil till flygplatsen tar det med raster några timmar med bussen. Vi hinner dock fram i god tid, något som mäktiga förundrar oss. Avskedets stund är som alltid sorglig, men vi har bestämt oss för att träffas igen, om inte förr så på vår utställning nästa år.

Bussen försvinner i fjärran och vi checkar in. Dock har Hans problem med säkerhetskontrollen, som piper ihärdigt när han passerar igenom. Efter att han tömt alla fickor på metallförmål, piper det fortfarande. Alla kliar sig i huvudet. Till sist löses mysteriet. Det är ståltåhättan i skorna som är boven i dramat.

Flygresan till Stockholm är så tråkig som bara en flygresan kan vara. Till och med tiderna hålls planenligt.

Dagen är emellertid inte slut än. Vår hedersordförande Bernhard Beskow fyller just denna dag 75 år. Hans Råland, Lars Ingemann och jag själv åker därför direkt till hans hem i Brottbby, norr om Stockholm, för att gratulera, med present inköpt på Färöarna. Bernhard ser pigg ut trots en ansträngande dag. Vi stannar dock inte länge, då alla vill hem och packa upp efter resan. Så styrs då äntligen kosan hemåt och kl 10 på kvällen stapplar jag över tröskeln och möts av ett berg av räkningar, förmedlade av vårt kära postverk.